

Svar på skriftligt spörsmål SSS 637/2022 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att lösa jourkrisen i sjukhusen och trygga kontinuiteten i jourverksamheten i välfärdsområdena efter den 1 januari 2023 samt om tillräcklig finansiering till välfärdsområdena

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 637/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Arja Juvonen /saf:

Vad ämnar regeringen göra för att lösa jourkrisen i Finland,

hur säkerställer regeringen kontinuiteten i jourverksamheten efter den 1 januari 2023 när välfärdsområdena inleder sin verksamhet, och

hur säkerställer regeringen att välfärdsområdenas finansiering är tillräcklig när det enligt offentliga beräkningar saknas 1,5 miljarder euro finansiering inom dessa områden?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Orsaken till anhopningarna i hälso- och sjukvårdens jouter är de omfattande problemen i servicekedjorna inom social- och hälsovården. Fenomenet är inte nytt, men det har blivit vanligare under de senaste åren. Social- och hälsovårdsministeriet har regelbundet följt upp situationen. Den främsta orsaken till att kedjan inte fungerar är bristen på kvalificerad vårdpersonal i olika delar av servicesystemet. Tillgången till fortsatt vård i boendetjänster och grundläggande sjukhus samt genom den service som tillhandahålls i hem måste också bli mer effektiv. Problemen kan inte lösas enbart genom åtgärder som fokuserar på en samjour eller enskilda åtgärder, utan verksamheten i hela jourkedjan måste förbättras.

Social- och hälsovårdsministeriet ordnade den 16 augusti 2022 och igen den 16 december 2022 diskussionstillfällen med familje- och omsorgsministern om jourkedjans läge, och i dem deltog representanter för den specialiserade sjukvården, primärvården och socialvården från de framtida välfärdsområdena. En gemensam utmaning för nästan alla områden är överförandet av patienterna från jouten till fortsatt vård. Lösningsalternativ söks på olika sätt. Dessa omfattar bland annat säkerställande av en gemensam lägesbild och införandet av kapaciteten hos de olika aktörerna, diversifiering av personstrukturen och boendetjänsterna för äldre tjänster samt säkerställande av tillräckliga hälso- och sjukvårdstjänster, särskilt läkarrådgivning, till stöd för boendetjänster och hemvård för äldre.

I det tväradministrativa strategiska programmet som inleddes av social- och hälsovårdsministeriet och som syftar till att trygga att personalen inom social- och hälsovården är tillräcklig och tillgänglig kommer man att söka hållbara lösningar för att på kort, medellång och lång sikt tillgodose social- och hälsovårdens behov av arbetskraft. I programmet har 50 åtgärder förberetts för att genomföras redan 2023. Under denna regeringsperiod har utbildningen av social- och hälsovårdspersonal redan ökats med över 6 000 nybörjarplatser. Effekterna av att öka antalet utbildningsplatser kommer att bli synliga i arbetskraften från och med 2023. Antalet utbildningsplatser för förstavårdare har ökats så att antalet personer som fick en utbildningsplats för förstavårdare 2021 var 55 procent större än 2019. Målet är att ytterligare öka antalet nybörjarplatser inom närvårdutbildningen med 5 000 platser och antalet nybörjarplatser inom omsorgsassistentutbildningen med 2 500 platser fram till 2025.

I de välfärdsområden som inleder sin verksamhet den 1 januari 2023 har verksamhetsstrukturen och -sätten utvecklats för att skapa människoorienterade servicehelheter genom att sträva efter en bättre driftskompatibilitet mellan tjänster på grundläggande nivå och tjänster på specialnivå och smidigare social- och hälsovårdstjänster. Inom basservicen utvecklas tillgången på vård och kontinuiteten inom vården inom ramen för programmet Framtidens social- och hälsocentral och Finlands program för hållbar tillväxt som främjar tillgången på och kostnadseffekterna av social- och hälsovårdstjänsterna.

Utvecklingen av jourverksamheten säkerställs genom en styrning av välfärdsområdena som i allt högre grad baserar sig på en fortlöpande dialog mellan ministeriet och anordnaren av tjänsterna. En viktig del av dialogen utgörs av ett gemensamt informationsunderlag och förståelse om social- och hälsovårdstjänsternas operativa och ekonomiska tillstånd och ett gemensamt sökande efter lösningar för att lösa problem.

Finansieringen av välfärdsområdena 2023 baserar sig på kostnader som överförs från kommunerna. I finansieringen beaktas dessutom den beräknade ökningen av servicebehovet, prisförändringar samt nya och utvidgade uppgifter. Finansieringen av välfärdsområdena är 1,3 miljarder euro (cirka 6 %) högre än de överförda kostnaderna 2022. Enligt de senaste uppskattningarna uppvisar finansieringen för 2023 ett underskott på omkring 900 miljoner euro. Regeringen har lämnat en proposition som syftar till att främja en kontrollerad övergång av finansieringen (RP 309/2022) vad gäller registreringen av den så kallade engångsersättningen som baseras på de faktiska kostnaderna för finansieringen, vilket kommer att avsevärt minska områdenas förväntade underskott för 2023. Social- och hälsovårdsministeriet har föreslagit en finansiering på 700 miljoner euro för avhjälpningen av vårdskulden i syfte att säkerställa en kontrollerad början på välfärdsområdenas verksamhet.

Helsingfors 3.1.2023

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru